

UN NOM, UN MÓN

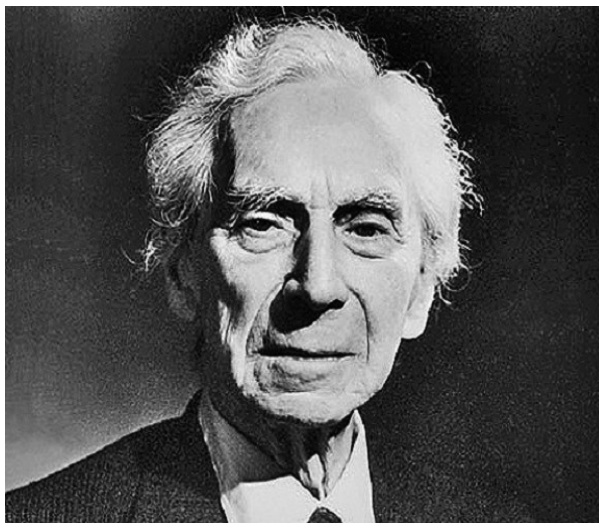
XEVI PLANAS xplanas@presencia.cat

Bertrand Russell

Els camins que ajuden a trobar remeis contra alguns mals que comporta el fet de viure deuen ser inescrutables. Els professionals de la medicina recepten medicaments que no sempre donen un bon resultat. Els professionals de la filosofia recepten reflexions que tampoc no donen sempre un bon resultat. *Més Plató i menys Prozac* és el títol d'un llibre d'èxit que no ha pas curat tothom que l'ha llegit. També la filosofia té límits. També la filosofia té problemes, que dificulten que pugui resoldre els que se li plantegen a qui hi va a buscar solucions. «Hi ha al món cap coneixement tan cert que cap persona raonable en pugui dubtar?», es preguntava Bertrand Russell (Trellech, 1872-Penrhyndeudraeth, 1970) en un llibre que Accent Editorial acaba de publicar en català amb el títol *Els problemes de la filosofia*.

Russell és honest i realista: «No es pot dir que la filosofia hagi tingut gaire èxit en els seus intents de proporcionar respostes definitives a les qüestions que ens plan-

teja.» Per què, doncs, val la pena interessar-se per la filosofia? «El valor de la filosofia s'ha d'anar a buscar en bona part en la seva mateixa incertesa. L'home que no té cap sentit filosòfic va per la vida captiu dels prejudicis que deriven de les conviccions que s'han anat formant en el seu cap sense la cooperació o el consentiment de la seva raó deliberativa», explica Russell.

Bertrand Russell.

Descobrir la filosofia implica tenir menys seguretats, però garanteix avantatges: «La filosofia, si bé és incapaç de dir-nos amb certesa quina és la resposta vertadera als dubtes que planteja, és capaç de suggerir moltes possibilitats que amplien els nostres pensaments i els alliberen de la tirania del costum. Al mateix temps que disminueix la nostra sensació de certesa sobre

com són les coses, augmenta enormement el nostre coneixement sobre com podrien ser.»

Un dels grans poders que té la filosofia, en opinió de Russell, és que potencia moltíssim la imaginació: «La filosofia s'ha d'estudiar no pas per les respostes precises que puguem donar a les qüestions que planteja, sinó per les qüestions mateixes, ja que aquestes qüestions engrandeixen la nostra concepció d'allò que és possible, enriqueixen la nostra imaginació intel·lectual, disminueixen la seguretat dogmàtica que reclou la ment contra l'especulació.»

Ja ho deia Joan Fuster: Russell no és un filòsof, sinó un desinfectant.

CAIGUDA LLIURE

EVA VÁZQUEZ evazquez@elpunt.cat

Posats a triar, estimbem-nos amb els filòsofs

Què hi faig aquí? Caure en picat. No es pot fer altra cosa en un faldó de pàgina que exigeix declaracions solvents i contrastades sobre el món a algú que ja no se'n forma cap opinió sensata, algú que diguem que pilota el caça, a diferència de Saint-Exupéry, que en plena guerra pensava en els amics morts i en l'admiració per l'únic company que encara no renegava, ignorant a quina greu missió se'l destina però de la qual sap del cert que defraudarà les

expectatives, que negligirà la marcialitat del seu altíssim deure i, el pitjor de tot, que acabarà renegant mentre, en efecte, s'estimba des de les altures. Jo no sé si aquesta falta de confiança en les capacitats intel·lectives prové del dia que vaig picar fort amb la mà damunt les cobertes d'un llibre, com per donar èmfasi a alguna afirmació, i d'aquell impacte damunt els fulls va saltar pels aires una espantadissa de pols durant anys reprimida. En aquelles lletres engru-

nades que regalaven un últim i esvalotat guspireig, una urgència de dir-se, hi havia la premonició que coses molt improductives i àrides com les llengües o la filosofia acabarien igualment volatilitzant-se pels aires perquè a l'ensenyament ja no els donen crèdit per explicar el món de manera solvent i sensata. Així que els fem companyia a la corda fluixa, just abans de precipitar-nos al buit, perquè sense elles definitivament ja només serem pols i ruïna.

Nicolas Sarkozy, (President de la República francesa) «La nostra relació va més enllà de la fraternitat professional; és molt brillant.» [En referència a la seva relació amb el president Zapatero.]

«Intel·ligència és el que fas servir quan no saps què fer.»

Jean Piaget (1896-1980). Filòsof i psicòleg suís